trời mát. Cho túi chứa cá vào nước ao tạo điều kiện cho cá quen dần với nhiệt độ môi trường nước trong ao, kết hợp sát trùng cá giống bằng kháng sinh (Aureomysin hoặc Oxytetraxylin) nồng độ 10 – 15 phần triệu trong 5 – 10 phút. Sau đó kéo mạnh hai góc đáy túi cho cá ra ao toàn bộ.

Cho cá ăn:

Thức ăn cho cá gồm cám, bắp xay nhỏ, bã đậu, hèm rượu, cá vụn, cua ốc, rau muống, bèo các loại. Thành phần thức ăn thì cám, bắp 70%, cá vụn hay cua ốc 15%, rau xanh 15%. Thức ăn cần được nấu chín, nhồi dẻo tạo dạng viên cho vào sàn ăn (sàn ăn có kích thước 1 x 1 m, đặt cách mặt nước 0,4 – 0,5 m, tuỳ theo ao nhỏ hay lớn mà bố trí 2 – 4 điểm cho ăn). Nếu có điều kiện làm chòi cho cá ăn thì tốt hơn. Riêng rau muống, bèo ngoài phần nấu chín trong hỗn hợp thức ăn còn có thể cho ăn tươi rất tốt. Rau muống, bèo cần chặt nhỏ bằng miệng cá nuôi. Cho cá ăn ngày 2 lần vào 8 – 9 giờ sáng và 5 – 6 giờ chiều.Cho ăn rau xanh trước, thức ăn nấu chín sau. Khẩu phần ăn ở 3 tháng đầu là 5 – 8% trọnglượng cá nuôi, các tháng về sau giảm dần đến 2 – 3 % trọng lượng cá. Chú ý kiểm tra thức ăn trên sàn để điều chỉnh lượng thức ăn lần sau cho thích hợp, tránh tình trạng thừa, thiếu thức ăn. Kết hợp làm vệ sinh sàn ăn và nơi ăn trong ngày.

Chăm sóc:

- Kiểm tra nước: Đảm bảo độ sâu nước ao tối thiểu 1 m, nước có màu xanh nõn chuối, vàng nhẹ phù hợp với cá nuôi; nếu nước có màu tối, xám xịt có nhiều hữu cơ, khí độc sẽ gây hại cho cá nuôi, nước trong veo hoặc có váng phèn lớp mặt và tích tụ đáy ao cũng gây hại cho cá. Vào các tháng có nhiệt độ cao, oi bức kéo dài dễ gây hiện tượng cá sốc nhiệt độ, đồng thời chất hữu cơ phân huỷ nhanh, tiêu tốn nhiều dưỡng khí và thải ra ao hồ nhiều loại khí độc. Trong những điều kiện như vậy, ao nuôi cá phải bổ sung định kỳ 5 – 7 ngày/lần, mỗi lần 15 – 20 % lượng nước ao hoặc tháo bỏ 1/3 nước ao và bơm nước mới vào .

- Trong quá trình nuôi cá, nếu thấy bờ ao có hiện tượng nhiều phèn, phải chặn phèn sớm trước những cơn mưa đầu mùa có thể cuốc bờ bón vôi hoặc bón vôi trực tiếp lên mặt bờ từ 10 – 15 kg vôi/100m2. Theo dõi diệt cá lóc, cá trê, lươn bằng các dụng cụ thích hợp như câu cắm, câu lươn, hay dùng lá xoan nhét vào hang hốc.

- Kiểm tra tu bổ cống bọng, lấp kín cả nơi rò rỉ, hang hốc.

- Theo dõi tình trạng ăn mồi (mạnh hay yếu), bơi lội (theo đàn hay tách đàn), màu sắc cá (bình thường theo đặc trưng loài hay biến màu da đen) những biểu hiện bất thường cho ta dấu hiệu cá suy yếu, cá chết vài con đến nhiều con trong ngày. Các trường hợp này cần nhờ cán bộ thuỷ sản xem xét và có hướng dẫn điều trị cụ thể.

Nguồn: Ấn phẩm Thông tin Khoa học và Công nghệ, 2004, Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Tháp, tr. 44 - 45.

****

SỬ DỤNG CHẾ PHẨM EM TRONG CHĂN NUÔI

Các loại chế phẩm EM (công nghệ vi sinh EM) đã được ứng dụng nhiều trong nông nghiệp và vệ sinh môi trường, đem lại hiệu quả thiết thực. Nhiều bà con nông dân muốn tìm hiểu kỹ hơn về cách sử dụng chế phẩm EM trong chăn nuôi.

Các loại chế phẩm EM từ chế phẩm gốc EM1, và EM thứ cấp, EM Bokashi B,

C... sẽ được ứng dụng tốt nhất khi sử dụng tổng hợp tất cả các cách sau: bổ sung EM1 hoặc EM thứ cấp vào nước uống; Bổ sung EM Bokashi B vào thức ăn; hoà loãng EM thứ cấp với nước sạch, phun vào chuồng trại để khử mùi hôi, cho EM thứ cấp trực tiếp vào nước thải chăn nuôi để khử mùi hôi; xử lý phân động vật bằng EM Bokashi C để khử mùi hôi, ngăn chặn các vi khuẩn gây bệnh phát triển, làm phân chóng hoại và trở thành phân bón hữu cơ có chất lượng ... Tuy nhiên, tuỳ từng nhu cầu mà ứng dụng cụ thể. Cách ứng dụng như sau:

Cho vào nước uống:

Cho EM1 hoặc EM thứ cấp với tỉ lệ 0,5 – 1/1000 vào nước uống hàng ngày trong 2 tuần đầu tiên. Từ tuần thứ 3 trở đi có thể giảm tỷ lệ trên.

Cho vào thức ăn:

Cho Em BokashiB vào trong thức ăn hàng ngày với tỉ lệ:

- Gà con: 1 – 2 tuần tuổi dùng 3% EM Bokashi B, 3 tuần tuổi dùng 2%, từ 4 – 5 tuần tuổi dùng 1% và 6 tuần tuổi trở lên dùng 0,5%.

- Gà đẻ trứng: Từ 15 tuần tuổi trở lại dùng 3% EM Bokashi B; từ tuần 16 – 17 dùng 2%, từ tuần 18 – 20 dùng 1% và từ tuần thứ 21 trở đi dùng 0,5% và phải luôn sử dụng EM Bokashi B mới.

Phun vệ sinh chuồng trại:

Phun EM thứ cấp với tỉ lệ pha loãng 1/100 trên nền chuồng với lượng 1 lít pha loãng cho 1 m^2 nền. Tuỳ thuộc lượng phân nhiều hay ít mà khoảng cách lần phân khác nhau: khi gia cầm còn nhỏ 7 ngày phun 1 lần, sau đó phân nhiều lên thì 5 ngày, rồi 3 ngày phun 1 lần.

Khi nền chuồng ẩm nên sử dụng EM BokashiC rắc lên nền chuồng với lượng 50 –100g/m^2 nền phân chuồng để giảm mùi hôi và giúp cho phân chóng hoai mục.

Xử lý nước thải từ chuồng trại chăn nuôi:

Nước thải từ chuồng trại chăn nuôi được thu gom vào bể chứa. Hàng ngày giỏ giọt EM thứ cấp vào kênh dẫn nước thải vào bể theo tỷ lệ 1 lít EM thứ cấp/1.000 lít nước thải để giảm mùi hôi và có thể dùng để tưới cây hoặc cho vào ao nuôi cá.

Chữa đi ngoài cho gia cầm:

Nếu gia cầm (gà, vịt, ngan, ngỗng ...) có hiện tượng đi ngoài, cho chúng uống EM1 hoặc EM thứ cấp 1 ml/con, gia cầm sẽ dừng đi ngoài.

Việc ứng dụng công nghệ EM trong chăn nuôi gia súc, gia cầm, không những đảm bảo được vệ sinh môi trường, phòng tránh được dịch bệnh mà còn đảm bảo tốt sự sinh trưởng và phát triển của đàn vật nuôi.

Nguồn: Báo Nông thôn ngày nay, số155/2004, tr. 7.

****

TRỒNG ẤU, RAU NHÚT VÀO MÙA NƯỚC NỔI

Cây ấu và rau nhút rất dễ trồng, ít vốn đầu tư, nhẹ công chăm sóc, ít sâu bệnh phá hại. Trong quá trình trồng, chỉ cần bón phân và phun thuốc dưỡng cây, ngừa sâu ăn lá và phòng bệnh cháy là là đủ...

Thời vụ trồng ấu:

Bắt đầu từ giữa tháng 6 âm lịch đến cuối tháng 11 âm lịch

Kỹ thuật trồng ấu:

Dùng máy xới trục đất rồi khai nước vào ruộng để cấy ấu giống. Lúc đầu, khi mới cấy ấu cần giữ mặt nước cao từ 2 – 3 tấc cho ấu mau bén đất. Khi ấu vừa lớn, nước lũ tràn về mực nước cao bao nhiêu, dây ấu phát triển lên cao bấy nhiêu... Năm nào lũ lớn, nước rút chậm, thời gian thu hoạch ấu kéo dài, năm đó trúng mùa ấu. Thông thường, từ lúc cấy ấu giống đến khi thu hoạch bán trái là 2 tháng. Kế đó, cứ 1 tuần – 10 ngày thu hoạch trái 1 lần cho đến khi nước lũ rút... Hái trái ngày trước xong, ngày sau phải phun thuốc trừ sâu và thuốc dưỡng lá cho cây, trái mau lớn ... Nếu thực hiện đúng quy trình kỹ thuật và phương pháp chăm sóc ấu trái đạt cao.

Kỹ thuật trồng rau nhút:

Trước khi trồng phải bơm nước vào ruộng cao chừng 3 – 5 tấc, rồi chọn phần gốc của rau đem cấy xuống ruộng. Chú ý khi cấy rau nhút xong phải cặm một cây trúc nhỏ kế bên và dùng dây buộc gốc rau nhút vào cây trúc để gió không đẩy cọng rau nhút đi nơi khác. Thông thường, từ 10 – 15 ngày sau khi trồng, rau nhút sẽ phát triển và lan rộng ra khắp cả mặt nước trên ruộng. Tiếp đó khoảng nửa tháng, rau nhút bắt đầu cho thu hoạch. Sau khi cắt rau khoảng 3 ngày, cho 100 gram urê hoà tan với nước vào một bình xịt 8 lít rồi phun đều lên đám rau; đồng thời, thường xuyên cắt tỉa lá rau sâu, già.... để kích thích rau mau phát triển. Vào mùa mưa, thân rau nhút thường bị nặng, dễ bị chìm ... nên thả thêm bèo cám vào ruộng trồng rau để bèo nâng thân phao rau nhút lên... tránh bị ngập úng thân phao. Sau khi thu hoạch ấu, rau xong, dùng máy cày - trục nhấn dây ấu, rau nhút xuống đất để làm tăng thêm độ màu mỡ của đất, giúp nông dân nhẹ vốn đầu tư mua phân bón trong việc canh tác của vụ Đông xuân.

Nguồn: Ấn phẩm Thông tin Khoa học và Công nghệ 2004/Sở Khoa học và Công nghệ Đồng Tháp, tr. 44 – 45.

****

KINH NGHIỆM TRỒNG CỦ ĐẬU

Thời vụ trồng:

Vào tháng 7 hàng năm.

Cách làm đất và chọn đất:

Củ đậu thích nghi với các loại đất tơi xốp, không qua ẩm ướt, nếu đất đồi thì làm luống ngang sườn dốc từ dưới chân đồi lên theo đường đồng đúc.

Cách làm đất:

Cày hoặc cuốc lật đất phơi khô, rồi bừa hoặc đập nhỏ đất, nhặt sạch cỏ và đánh luống với chiều rộng 1,2 m, cao 35 cm, dài tuỳ thuộc vào diện tích đất vườn.

Cách chọn giống:

Chọn củ to, tròn đều to bằng nhau, vỏ mịn, không sước vỏ để củ trong bóng mát 3 ngày sau mới trồng.

Cách cấy giống:

Đào hố vuông 30 cm, sâu 40 cm xong lấy trấu, phân chuồng, lân trộn đều với nhau rồi đổ xuống hố sau đó lật củ lên trên và lấp đất cho kín củ chỉ để hở đầu dê tưới qua nước rồi dào kín. Khi dây dài từ 50 – 60 cm thì làm dàn cho dây đậu như dàn mướp, khi cây cho quả phải chọn những quả to đều nhau, chín thật già đem phơi rồi tách lấy hạt, chọn những hạt đều nhau, vàng đều phơi lại hạt thật khô để làm giống trồng hoặc để giống cho vụ sau.

Cách trồng:

Sẻ rãnh ngang luống cách đều nhau 25 cm, sâu 10 cm, rộng 15 cm. Lớp đầu tiên trong rãnh lót 1 lớp trấu rồi cho lân rắc